

Maria, onze mantel der liefde

STEUN DE MARIAOMMEGANG

Programmaboekje

Bergen op Zoom 26 juni Aanvang 15:00 uur

Welkom bij onze Maria Ommegang!

De Maria Ommegang is een kleurrijke, devote dankstoet ter ere van Maria. Dit jaar trekt de stoet voor de 78ste keer door de binnenstad van Bergen op Zoom.

Deze traditie is geboren op grond van de belofte van de toenmalige kapelaan Ooijens in 1943. Hij beloofde de Maria Ommegang, de zg. Kruisommegang die in 1572 gestopt was, weer door Bergen op Zoom te laten trekken, als deze stad in de Tweede Wereldoorlog van groot oorlogsgeweld bespaard zou blijven.

Hij hield zich aan zijn belofte. Op 15 augustus 1945 trok de eerste naoorlogse Maria Ommegang door de straten van deze stad.

In 2020 sprak de huidige pastoor Paul Verbeek de nieuwe belofte uit dat de Maria Ommegang nog mooier zal worden, als de coronaepidemie kon worden overwonnen, beperkingen zouden worden opgeheven en daarmee sprake zou zijn van herkregen vrijheid. Het feit dat deze Ommegang anno 2022 na twee coronajaren weer in volle omvang op straat te zien is, illustreert de waarde van die recente belofte.

Het jaarthema van deze Maria Ommegang 2022 is: “Maria, onze mantel der liefde”

De Maria Ommegang in Bergen op Zoom met toneelspel en declamatie op straat, is uniek in Nederland en België. Zij telt zo'n 700 deelnemers. Die brengen de geschiedenis van Stad en Land, passages uit het Oude Testament en de Zeven Vreugden van Maria uit het Nieuwe Testament, op een enthousiaste en uitermate doorleefde manier tot leven. In het oog springend zijn de vele declamatoren en declamatrices, de altijd tot de verbeelding sprekende kindergroepen en de hoofdrolspelers uit het Oude Testament. Ieder jaar zijn de Zeven Vreugden van Maria te zien in de Maria Ommegang. De theatrale uitvoering en de muzikale omlijsting maken dat de taferelen een bijzonder indrukwekkend geheel vormen.

De Maria Ommegang wordt gedragen door haar vele vrijwilligers. Zij zorgen er ieder jaar voor, dat u als bezoeker kunt genieten van deze prachtige stoet.

Wij wensen u een mooie Maria Ommegang toe!

Bestuur Stichting Maria Ommegang

A. OPENING

Ruiters

Labarum

Pauselijke en bisschoppelijke vlag

Tamboers "Odiles Rapid"

Heraut & Bazuinblazers

De aankondiging van deze 78e Maria Ommegang

Stedemaagd

De verpersoonlijking van de stad Bergen op Zoom. Zij gold in het verleden als onneembare vestingstad en werd daarom 'La Pucelle', de Maagd, genoemd.

Page met Mariastandaard

De Mariastandaard van de Maria Ommegang waarop een pauselijke medaille is aangebracht. Paus Pius XII schonk deze aan de Maria Ommegang.

Ruiters met de vlaggen

Kapelaan Ooijens met de afkondiging van de Maria Ommegang en de nieuwe belofte uit 2020

Het is 15 augustus 1943, het feest van Maria ten Hemelopneming. Kapelaan Ooijens gaat voor tijdens de viering in de Heilige Maagdkerk. Tijdens zijn feestpredicatie doet de kapelaan een belofte. Als Bergen op

Zoom voor groot oorlogsgeweld gespaard zal blijven, dan zal uit dankbaarheid daarvoor een Ommegang ter ere van Maria door de stad

gaan trekken. Het voorbeeld voor deze Ommegang was de jaarlijkse Kruisomweggang uit de middeleeuwen. Bergen op Zoom wordt op 27 oktober 1944 zonder erg veel tegenstand bevrijd. Op 15 augustus 1945, voor het eerst na ruim 370 jaar, trekt er weer een Ommegang door Bergen op Zoom.

Na twee jaren met corona, trekt de Ommegang weer volledig over straat. Pastoor Paul Verbeek vernieuwde in 2020 de belofte van zijn voorganger. Als corona overwonnen zou worden, wordt de Ommegang nog mooier terug op straat gebracht. Vandaag ziet u het resultaat.

Zilveren Vaas en 4 kandelaars

In de middeleeuwen stond in de Gildekapel in de Sint Gertrudiskerk voor het Mariabeeld een zilveren lelie in een zilveren vaas. De lelie is een verbeelding van de zuiverheid van Maria. De vier kandelaars zijn in 1946 door de toenmalige vier parochies van de stad aan het Lievevrouwegilde geschonken.

Processiekaars

De kaars wordt na de Maria Ommegang in de Mariakapel van het Markiezenhof geplaatst en ontstoken op Mariafeesten.

B. HISTORIE

Markiezengroep en het St. Sebastiaansgilde

Jan II van Glymes met zijn gevolg

Jan II van Glymes, bijgenaamd Metten Lippen (1417 – 1494) was heer van Bergen op Zoom. Onder zijn bewind werden meerdere gebouwen in Bergen op Zoom gebouwd of uitgebreid, zoals de Sint-Gertrudiskerk en het Markiezenhof

Sint Sebastiaansgilde

Het Sint Sebastiaansgilde bestaat al sinds 1465. Dit schuttersgilde bewaakte huis en haard van de Bergen op Zoomse bevolking.

Heiligen van stad en land

Sint Joris en de Draak

Sint Joris werd geboren aan het einde van de 3e eeuw. Zijn vader kwam uit Cappadocië, zijn moeder uit Palestina. Toen hij volwassen geworden was,

werd Joris militair en hij bracht het , net als zijn jong overleden vader, tot officier in het leger van Keizer Diocletianus. Sint Joris wordt traditioneel afgebeeld met een draak, die hij volgens de overlevering zou hebben gedood.

Sint Gertrudis met haar volgelingen en muizengroep

In het jaar 654 kwam de abdis Geertrui, dochter van Pepijn van Landen, uit Nijvel, via Antwerpen langs de Schelde naar Bergen op Zoom. Zij trof daar dorstige vissers aan, voor wie zij een bron met smakelijk zoet water maakte door haar staf in de zilte Scheldebodem te steken. Deze bron bestaat nog steeds. De kapel die op de bron was gebouwd, is opnieuw opgericht. Deze Gertrudiskapel aan de Scheldelaan (Boulevard) is in 1989 opgebouwd uit overblijfselen van in Bergen op Zoom afgebroken kerkgebouwen. Sint Gertrudis heeft een abdissenkruis om en loopt met een abdissenstaf waarop muizen omhoog lopen, vanwege het feit dat ze eens het volk van een muizenplaag verlost heeft. Ook draagt ze een kelk met de minnedrank. Dit omdat Sint Gertrudis de beschermster van de reizigers is. Voordat men op reis ging, dronk men 'Sint Geertens minne'.

Moeder Teresa

Stichteres van de Zusters van Naastenliefde. De zusters wonen verspreid over de gehele wereld waar ze de zorg op zich hebben genomen voor de allerarmsten. Zelf heeft ze vooral in Calcutta (India) gewerkt. Ze declameert het gebed van Sint Franciscus.

Sint Hubertus en gevolg

Deze heilige was omstreeks 700 bisschop van Maastricht en Luik. Hij is de patroon van de jacht en wordt aangeropen tegen hondsdoelheid. Op zijn feestdag op 3 november worden Hubertusbroodjes ('hubkes') gewijd.

H. Marie Adolphine en gevolg

De H. Zuster Marie Adolphine is de enige heilige van het bisdom Breda. Ze werd op 3 maart 1866 in Ossendrecht geboren en werkte in de missie in China waar ze 9 juli 1900 de marteldood stierf tijdens de boxeropstand. Ze werd met haar zes medezusters in 1946 zalig verklaard en op 1 oktober 2000 heilig verklaard.

Sint Martinus en de bedelaar

Deze heilige was eerst soldaat in het Romeinse leger en later bisschop van Tours. Toen hij nog soldaat was ontmoette hij bij de stadspoort van Amiens een bedelaar, aan wie hij de helft van zijn mantel gaf.

Spaanse tijd Bergen op Zoom Groep "Merck toch hoe Sterck"

Deze cultuurhistorische groep brengt de geschiedenis in beeld van Bergen op Zoom ten tijde van de 80-jarige oorlog (1568-1648).

Het "Merck toch hoe sterck"-lied dat over Bergen op Zoom in de Spaanse tijd gaat, is in 1622 geschreven. Dit jaar precies 400 jaar geleden. Deze historische groep besteedt hier dit jaar speciale aandacht aan.

Gildebroeders

Dragers Blazoen Vreughdenbloeme

Het blazoen is het gildeschild van de rederijderskamer 'De Vreughdenbloeme' uit de Middeleeuwen. Elk jaar op 15 augustus werd één van de zeven vreugden of smarten van Maria als toneelstuk opgevoerd.

Blauwe Schuit

In de middeleeuwse Kruisomwegang was de Blauwe Schuit een van de taferelen die elk jaar voorbij trok. Leden van het Gilde van de Blauwe Schuit waren de jonge schippers. Ten tijde van de kruisomwegang in de middeleeuwen was een processiedag niet alleen een dag van gebed. Op deze dag was het ook feest en werden er toneelstukken opgevoerd.

De Blauwe Schuit is een verbeelding van het feest op de dag van de Kruisomwegang. De jonge schippers deinsden er niet voor terug , om de draak te steken met wereldse en religieuze zaken. De declamator vraagt ons daarom afstand te nemen van de geneugten van deze wereld.

C. OUD TESTAMENT

Eva en de Duivel

De Duivel verleidt Eva tot zonde. Eva bracht door haar zonde de dood in de wereld en sloot voor al haar nakomelingen de toegang tot de hemel af. Maria heeft door het leven te schenken aan Jezus voor de mensen de deur naar de hemel weer geopend.

Cherubijnen

Na de zondeval werden Adam en Eva uit het Aardse Paradijs gestuurd. Engelen met vlammende zwaarden sloten de toegang van het paradijs af.

Noach

Noach met zijn vrouwen en zonen Sem, Cham en Jafeth.

Noach bouwde in opdracht van God vanwege zijn trouw, een Ark om te overleven in de zondvloed. Na de zondvloed opende Noach een raam van de ark en liet een duif naar buiten vliegen om te kijken of er voedsel te vinden was. Een teken dat het water aan het zakken was.

Sara, Abraham en de aartsvaders

Sara en Abraham met hun nageslacht

Met Abraham begint de geschiedenis van het Joodse volk als gemeenschap van gelovigen. Hij geldt als de stamvader van het volk én van het geloof, zoals dit in de bijbel beleefd en beschreven wordt. Abraham krijgt bezoek van drie engelen die hem en zijn vrouw Sara ondanks hun hoge leeftijd een eerste kind in het vooruitzicht stellen. Zo wordt Abraham de stamvader van velen. Sara wordt als voorafbeelding van Maria beschouwd, omdat Maria de stammoeder is van iedereen die in Christus gelooft. In de groep lopen ook Isaak en Jacob met hun gezin en nakomelingen mee.

Uittocht uit Egypte

Farao en gevolg met Mozes

Mozes wordt opgevoed aan het hof van de farao. Als hij achter zijn werkelijke identiteit komt, wordt hij aanvoerder van het Joodse volk. Hij krijgt in samenwerking met en in opdracht van God toestemming om met zijn volk, Egypte te verlaten. Er zijn tien plagen over het land Egypte voor nodig om de farao zover te krijgen.

Doortocht door de Rode Zee (dansgroep en Mozes met volk)

Het Joodse volk onder leiding van Mozes wordt achterna gezeten door het Egyptische leger. Mozes krijgt van God de opdracht om zijn staf uit te strekken over de Rode Zee. De zee splijt uiteen en geeft het volk van Israël een veilige doorgang. Als het Egyptische leger door de zee trekt, laat Mozes de zee weer terugvloeien.

Mirjam-groep

Uit dankbaarheid voor de doortocht van de Rode Zee zingen Mirjam en de Joodse vrouwen een lied. Mirjam, zus van Mozes, is een voorafbeelding van Maria, omdat zij mede haar volk redde uit Egypte.

Mozes en Aäron

Mozes ontving van God op de berg Sinaï de Tien Geboden op twee stenen tafelen. Hij was veertig dagen op de berg Sinaï in Gods bijzijn. Dat maakte dat zijn gezicht straalde. En uit zijn voorhoofd kwamen twee stralenbundels.

Aäron, de broer van Mozes, was de eerste priester.

Leviëten met de Ark van het Verbond

Leden van de stam Levi dragen de Ark van het Verbond met daarin de stenen tafelen. Op de ark staan twee Cherubijnen.

Verkenners met druiventros

Mozes mocht het beloofde land niet binnen gaan. Hij had zich laten meeslepen in woede tegen God. Wel stuurde hij verkenners naar het beloofde land

Kanaän, die terugkwamen met een grote druiventros. Dit was een teken van de vruchtbaarheid van het beloofde land.

Profeten

Jesaja 55: 6-7; 56: 1-2

Jesaja kondigt de komst van de Heer aan.

Jeremia 31: 7-9

Jeremia kondigt een hoopvolle toekomst voor het volk Israël aan. Ook kondigt hij de geboorte van de zoon van God aan.

David

Kleine David en de reus Goliath

Goliath was een reus, die zich ten dienste stelde van het Filistijnse leger in hun oorlog tegen de Joden. David schakelde hem uit door gebruik te maken van een slinger met daarin een steen.

Koning David en de profeet Nathan

Koning David is de stamvader van Jezus. God belooft David, dat hem een zoon zou gegeven worden, wiens koninkrijk zou duren tot in eeuwigheid. In zijn menselijke zwakheid heeft David de vrouw van zijn legeraanvoerder Urias tot vrouw genomen. De profeet Nathan verwijt hem dit. David komt tot inkeer en belijdt zijn schuld.

Jaël en Debora

Debora is een profetes en ook rechter. Van Jehovah krijgt ze de stiekeme opdracht om koning Jabin met zijn leger naar de berg Tabor te lokken. Daar zal het leger van de Kanaän met hun aanvoerder Sisera worden verslagen. Sisera redt zich het vege lijf en belandt vermoeid in de tent van de vrouw Jaël. Als hij slaapt doodt Jaël hem. Daarmee komt de belofte uit dat hij door de hand van een vrouw zou worden gedood en dat daarmee een eind zou komen aan de onderdrukking van de Israëlieten door de Kanaän.

Esther

Koningin Esther heeft door haar voorspraak bij koning Assuerus van Perzië het Israëlietische volk van de ondergang gered. Hiermee kwam een einde aan de Babylonische ballingschap van de Joden. Koningin Esther is een voorafbeelding van Maria als voorspreekster bij Gods zoon.

Job met zijn vrienden Elifaz, Bildad en Sophar

Job verliest zijn kinderen, zijn rijkdom en zijn gezondheid. Hij wordt daarmee tot het uiterste op de proef gesteld, maar blijft aan zijn geloof vasthouden. De drie vrienden van Job houden vol dat Jobs noodlot het gevolg is van zijn zonden. Job betuigt zijn onschuld en wordt uiteindelijk door God in zijn eer hersteld.

Joachim en Anna met de kleine Maria

Joachim en Anna waren de ouders van Maria.

Johannes de Doper groep

Johannes de Doper, trekt al prekend en dopend door het gebied van het Joodse volk. Hij roept hen op om boete te doen en de Messias te volgen. Hiermee bereidt Johannes de weg voor Jezus.

D. NIEUW TESTAMENT

Declamatiegroep "Zeven Vreugden van Maria"

Verheugt u met Maria! De zeven vreugden van Maria worden gedeclameerd.

Eerste Vreugde van Maria: Maria Boodschap

De aartsengel Gabriël begroet Maria met de woorden, "Wees gegroet Maria, vol van genade, de Heer is met U, Gij zijt de gezegende onder de vrouwen." Hij vraagt Maria of zij de moeder van de zoon van God wil worden. Zij stemt hiermee in. Op dat moment ontvangt zij van de Heilige Geest: God de Zoon wordt mens.

Declamatie 'De Moeder die het Kind droeg'

Maria overdenkt haar Moederschap.

Angelusgroep met Klokkenspel

Om Maria te bedanken dat zij de Moeder van de Verlosser wilde zijn, wordt driemaal daags het Angelusgebed gebeden. Dit gebed wordt aangekondigd door de kerkklok.

Maria Boodschap wagen

De Aartsengel Gabriël brengt Maria de blijde boodschap dat zij Moeder van God zal worden. Dit tafereel wordt begeleid door harpspelers.

Tweede Vreugde van Maria:

Maria bezoekt haar nicht Elisabeth

Bij het bezoek aan haar nicht Elisabeth, wordt Maria voor het eerst als Moeder van God begroet.

Maria en Elisabeth

Dansgroep Vreugdebloemen

Kinderen fleuren de ontmoeting van Maria en Elisabeth op met een mooie dans.

Derde Vreugde van Maria: Geboorte van Jezus

Jezus wordt geboren in een stal in Bethlehem.

Maria en Jozef op weg naar Bethlehem met de ezel.

Maria is in verwachting als zij en haar verloofde Jozef naar Bethlehem moeten, om zich in te laten schrijven voor de volkstelling op last van de Romeinse keizer Augustus.

Profeet Jesaja 11:1-5

Voorspelling van de geboorte van Jezus; "Een nieuwe vrucht uit oude wortels."

Dingdonggroep

Engeltjes kondigen de geboorte van Jezus aan.

Kerstwagen

Geboorte van Jezus in een stal in Bethlehem, omdat er voor Jezus, Maria en Jozef geen plaats was in de herberg.

Herders

Nadat een engel aan de hemel was verschenen en

aan enkele herders de geboorte van Christus had aangekondigd, mochten zij als eerste de Verlosser aanschouwen.

Vierde Vreugde van Maria: Aanbidding door de Drie Koningen

De Drie Koningen komen met hun gevolg uit het Oosten naar Bethlehem om Jezus te aanbidden. Ze geven als geschenken goud, wierook en mirre. Goud als symbool vanwege Zijn universele Koningschap. Wierook vanwege Zijn Godheid. Mirre als symbool voor Zijn toekomstig lijden.

Profeet Micha, 5:1-3

Voorspelling van de komst van de Drie Koningen.

De Drie Koningen bieden hun geschenken aan Maria en het Kindje Jezus aan.

De Drie Koningen nemen goud, wierook en mirre mee.

Vijfde Vreugde van Maria:

Wedervinding in de Tempel

Als Jezus twaalf jaar oud is, gaat Hij met Jozef en Maria voor het eerst naar de tempel. Maria en Jozef zijn Hem kwijt als ze weer op de terugweg naar Nazareth zijn. Jezus is in de tempel achtergebleven en onderwijst de schriftgeleerden. Maria vindt haar verloren kind na drie dagen terug.

Wedervindingsgroep

Zesde Vreugde van Maria: Verrijzenis van Christus
Na drie dagen in het graf verrijst Christus op Pasen uit de doden.

Paaskruis

Het lege kruis, symbool van de verrijzenis, geeft onze verlossing weer.

Verrijzeniswagen

Moeder Maria gaat met Maria Magdalena en de moeder van Jacobus naar het graf van haar Zoon Jezus. Tot hun grote ontsteltenis treffen ze het graf aan waarvan de steen die het graf afsloot is weggerold en waaruit het lichaam van Jezus verdwenen is. Een engel bij het graf vertelt dat Hij Verrezen is uit de doden. Nadat dit tot haar is doorgedrongen vertelt Maria dit vol blijdschap aan de Apostelen, leerlingen van Jezus, die ook naar deze plaats toe gekomen waren.

Paaskoor

Maria's zoon staat glorievol uit zijn graf op om zo de dood voorgoed te overwinnen.
Mannenkoor Fortissimo zingt paasliederen.

Zevende Vreugde van Maria:

Maria ten Hemelopneming

Maria is met ziel en lichaam ten hemel opgenomen. Deze vreugde wordt ten uitdrukking gebracht in de al eeuwenoude toewijding van het Brabantse volk aan Maria.

Declamatie 'Mariagebed'

Met dit gebed vragen we aan God om bescherming door Maria.

Lourdesgroep

Een delegatie vanuit de kerk van Onze Lieve Vrouw van Lourdes brengt hulde aan Maria door het zingen van het Lourdeslied en het lied Onze Lieve Vrouw van Brabant.

Symbooldraagsters

Symbolen uit de litanie van Loreto, een gebed tot de heilige Maagd Maria, wat vaak na het rozenkransgebed gebeden wordt.

Brabanciawagen

De letters van de naam Brabancia vormen de beginletters van de eigenschappen van Onze Lieve Vrouw, de Hertogin van Brabant.

Bona	Edel
Regalis	Koninklijk
Audax	Moedig
Beata	Gezegend
Antiqua	Eerbiedwaardig
Nobilis	Vermaard
Caritativa	Welwillend
Iusta	Rechtschapen
Amabilis	Beminnelijk

E. PROCESSIE MET MARIABEELD

Processiekruis met flambouwen

In dit kruis bevindt zich een relikwie van het Heilig Kruis van Christus.

Wierookzwaaiers

Hemelvaartsgroep

Deze groep omgeeft het Mariabeeld met gezwaai van palmen en gezang.

Relieken

Reliekhouders met relieken van diverse heiligen.

Afvaardiging uit Oudenaarde

- Onze Lieve Vrouwebeeld van Kerselare.
- De Krokodil van Kerselare: Joos de Joigny, baron van Pamele, was naar Jeruzalem geweest. Hij werd onderweg aangevallen door een krokodil. Hij aanriep Onze-Lieve-Vrouw van Kerselare en overwon het monster. Joos bracht het beest mee naar huis en hing het dankbaar op in de kapel.

Processievaandels en Mariabeelden te gast in de Maria Ommegang

o.a. Het Mariabeeld uit Hulst en een Replicabeeld van O.L.v. Fatima worden meegedragen.

Geestelijkheid

Processieschild Maria Ommegang en Kroonjuwelen Mariabeeld

De kroonjuwelen (kroon, scepter en rijksappel) zijn speciaal door Paus Franciscus gezegend. De rozenkrans is door de Paus geschonken aan de Maria Ommegang.

Mariabeeld

Het Ommegangbeeld is recent gerestaureerd en draagt haar blauwe mantel met geborduurde bloemen en vlinders (symbool van de Verrijzenis)

Wereldlijke autoriteiten en bestuur Lievrouwewegilde

**Trommelkorps KSA fanfare
uit zusterstad Oudenaarde**

Plechtige afsluiting Maria Ommegang

Aan het einde van de Maria Ommegang brengt de Hemelvaartgroep op de Grote Binnenplaats van het Markiezenhof een plechtige groet aan het Mariabeeld. Om 17.00 uur is in de Gertrudiskerk een plechtige afsluiting van de Maria Ommegang.

U kunt de Maria Ommegang financieel steunen. Meer informatie vindt u deze zondag in de stands op het Beursplein (tegenover het Markiezenhof) en op de Grote Markt. U kunt hier mooie aandenkens aan de Maria Ommegang kopen. Bijvoorbeeld een boek over de Ommegang of een CD met Maria liederen uit onze Ommegang. Verder ook rozenkransen, medallions en kaarsen.

Met een donatie doet u ons een groot plezier. Gebruikt u daarvoor de volgende gegevens:
bankrekening NL67RABO0306102331 t.n.v.
Stichting Lievrouwewegilde, Bergen op Zoom.

Als u de Maria Ommegang een warm hart toedraagt, kunt u al voor 10 euro per jaar vriend of vriendin van de Maria Ommegang worden. Bezoek onze site voor meer informatie hierover.

Wij danken u hartelijk voor uw belangstelling.

www.mariaommegang.nl

Route Maria Ommegang: Starttijd Markiezenhof: 15.00 uur.

Steenbergsestraat - Fortuinstraat - Grote Markt - Hoogstraat - Kerkstraat
Huijbergsestraat - Burgemeester van Hasseltstraat - Van Dedemstraat
Antwerpsestraat - Korte Bosstraat - Bosstraat - Potterstraat
Lievevrouwestraat - Gevangenpoort. Een deel van de dankstoet (vanaf
de wierookzwaaiers) gaat aan het einde van de Potterstraat rechtsaf
voor een Mariahulde op de binnenplaats van het Markiezenhof.

